FUNDAMENTOS ARTÍSTICOS (55)

Contidos básicos para a realización da PAU 2026 7

Según o disposto no Real Decreto 243/2022 e o no Decreto 157/2022 a materia de Fundamentos Artísticos, páx. 50783 *"está estruturada en torno a tres eixes: por unha banda, a* ***análise de producións artísticas ao longo da historia e*** *a identificación* ***dos seus elementos constituíntes*** *e as claves das súas linguaxes; todo iso asociado á época ou corrente estética na que as obras foron creadas. Por outra, o coñecemento das metodoloxías, as ferramentas e os procedementos de procura, rexistro, análise, estudo e presentación de información, privilexiando o uso de recursos dixitais. Por último, a* ***adquisición dunha conciencia sensible e de respecto cara ao patrimonio artístico e a cultura visual****.*

O obxectivo é que o alumnado poida entender a arte coma un medio de coñecemento, de análise e de expresión."

Os obxectivos da materia *"... combinan os aspectos relacionados coa evolución do concepto de arte e as súas funcións ao longo da historia coas* ***estratexias e métodos de análises das diferentes obras e os seus contextos****. Todo iso, ademais do estudo das creacións artísticas e a súa* ***comparación con outras obras de distintas épocas e culturas****, permítelle ao alumnado non só enriquecer o seu repertorio, senón tamén adquirir os coñecementos, destrezas e actitudes necesarios para* ***desenvolver unha interpretación propia da arte****,* ***aumentando dese modo a súa sensibilidade*** *e o seu sentido crítico. Así mesmo, permitiranlle aprender a elaborar proxectos artísticos propios, xa sexan individuais ou colectivos, de modo que poida dar forma ás súas ideas e aprenda a afrontar novos retos artísticos."*

O Grupo de Traballo de Fundamentos Artísticos propón uns Contidos Básicos que inclúen unha serie de artistas que poderán ser obxecto de análise na proba PAU. Esta proposta de artistas constituirá a base para que o alumnado reflexione sobre a arte, tratando de comprender os estilos, as influencias e repercusións, para acadar unha visión ampla do mundo artístico.

CONTIDOS BÁSICOS DA MATERIA

Bloque 1. Os fundamentos da arte.

• *Tecnoloxía da arte, materiais, técnicas e procedementos.*

• *Terminoloxía específica da arte e da arquitectura.*

• *Aspectos históricos, xeográficos e sociais da arte.*

• *Teorías da arte. Definición da arte ao longo da historia e perspectiva actual.*

• *Perspectiva de xénero na arte: representacións e creacións de mulleres.*

• *Arte conceptual e arte obxecto.*

Os aspectos históricos, xeográficos e sociais nos que se desenvolve a arte son parte esencial para a súa comprensión e constitúen a base fundamental para descubrir a implicación da arte na sociedade.

A relación de artistas que se inclúen a continuación son os que se consideran básicos para a realización da proba.

Os contidos deste bloque iranse introducindo transversalmente durante o desenvolvemento dos demais bloques.

Bloque 2. Visión, realidade e representación.

• *Introdución á arte precolombina e á arte africana precolonial.*

• *Sistemas de representación espacial na pintura. Da pintura primitiva á ruptura cubista.*

O cubismo. (A influencia da arte africana precolonial).

- Pablo Picasso (1881-1973)

- Georges Braque (1882-1963)

- Juan Gris (1887-1927)

- Pablo Gargallo (1881-1934)

• *O impresionismo e posimpresionismo pictórico. O inicio da escultura moderna.*

O impresionismo.

- Édouard Manet (1832-1883)

- Claude Monet (1840-1926)

- Camille Pissarro (1830-1903)

- Berthe Morisot (1841-1895)

- Mary Cassatt (1844-1926)

O postimpresionismo.

- Paul Cézanne (1839-1906)

- Vincent van Gogh (1853-1890)

Os inicios da escultura moderna.

- Auguste Rodin (1840-1917)

- Camille Claudel (1864-1943)

• *O realismo: conceptos e enfoques. O hiperrealismo.*

O Realismo.

- Gustave Courbet (1819-1877)

O Hiperrealismo.

- Antonio López García (1936-)

• *O surrealismo. Influencias posteriores na arte, o cinema e a publicidade.*

O Surrealismo.

- Salvador Dalí (1904-1989)

- Remedios Varo (1908-1963)

- Maruja Mallo (1902-1995)

• *A abstracción pictórica e escultórica: orixes e evolución.*

A abstracción pictórica.

- Vasili Kandinsky (1866-1944)

A abstracción escultórica.

- Henry Moore (1898-1986), (Introdución á arte precolombina, o Chac mool).

- Constantin Brâncuçi (1876-1957)

• *Tradición e vangarda da arte galega.*

Bloque 3. A arte clásica e as súas proxeccións.

• *Introdución á arquitectura e escultura gregas. Ordes. Obras e períodos máis relevantes.*

• *O retrato escultórico na Roma Antiga.*

• *Claves da arquitectura a través das diferentes épocas e estilos: da romanización á Baixa Idade Media.*

• *O renacer da arte clásico na arquitectura, pintura e escultura: do trecento ao cinquecento.*

• *A proxección clásica na idade contemporánea: do neoclasicismo á pintura metafísica.*

A Escola Metafísica. (Introdución a arte clásica)

- Giorgio de Chirico (1888-1978)

Bloque 4. Arte e expresión.

• *O simbolismo: expresión pictórica e literaria. A irmandade prerrafaelita.*

- John Everett Millais (1829-1896)

- Dante Gabriel Rossetti (1828-1882)

• *A exaltación barroca, achegas á pintura e escultura.*

O barroco

• *O romanticismo e a orixe da modernidade.*

O romanticismo.

- Francisco de Goya y Lucientes (1746-1828)

- Caspar David Friedrich (1774-1840)

- John Constable (1776-1837)

- Joseph Mallord William Turner (1775-1851)

- Théodore Géricault (1791-1824)

- Eugène Delacroix (1798-1863)

• *O Expresionismo alemán. Do fauvismo ao expresionismo figurativo do século XX.*

O expresionismo alemán, 1945–1970.

Der blaue Reiter, Vasili Kandinsky (1866-1944)

Nueva Objetividad:

- Otto Dix (1891-1969)

- George Grosz (1893-1959)

O fauvismo.

- Henri Matisse (1869-1954)

O expresionismo abstracto e figurativo.

- Jackson Pollock (1912-1956)

- Mark Rothko (1903-1970)

A Nova Figuración

- Francis Bacon (1909-1992)

- Lucian Freud (1922-2011)

• *Do rexeitamento dadaísta á arte intermedia de Fluxus.*

O dadaísmo.

- Marcel Duchamp (1887-1968)

O neodadaísmo e Fluxus. Do rexeitamento dadaísta á arte de Fluxus.

Bloque 5. Natureza, sociedade e comunicación na arte.

• *O modernismo. Arquitectura e artes aplicadas. A arquitectura orgánica.*

O simbolismo: expresión pictórica e literaria. A Irmandade Prerrafaelita.

- Gustav Klimt (1862-1918)

- Gustave Moreau (1826-1898)

O Modernismo.

- Alfons Mucha (1860-1939)

O Neoplasticismo.

- Piet Mondrian (1872-1944)

A arquitectura modernista e orgánica.

- Antonio Gaudí (1852-1926)

- Victor Horta (1861-1947)

- Frank Lloyd Wright (1867-1959)

• *A Bauhaus. Arte e función. Deseño e artes aplicadas. O Art decó. Arte e artesanía. Laboratorio de formas: Sargadelos.*

O cartelismo.

- Henri de Toulouse-Lautrec (1864-1901)

A Bauhaus. Arte e función. Deseño e artes aplicadas.

Art Decó.

- Tamara de Lempicka (1898-1980)

• *A arquitectura do vidro e o ferro e o movemento moderno.*

O Movemento Moderno.

- Le Corbusier (1887-1965)

- Ludwig Mies van der Rohe (1886-1969)

• *Arte e medios de comunicación: do cartelismo ao Pop Art.*

O Pop Art.

- Andy Warhol (1928-1987)

- David Hockney (1937-)

• *A arte en pantalla: a videoarte, arte nas redes, arte dixital. A luz como elemento plástico.*

A arte en pantalla. A videoarte, arte nas redes, arte dixital.

• *Arte e ecoloxía. Do Land Art e a Arte Povera ata os nosos días.*

Arte e ecoloxía. Land Art e Arte Póvera.

• *A arte como instrumento de transformación da sociedade. Dos individualismos artísticos á arte colaborativa. Espazos urbanos e intervencións artísticas. Arte urbana.*

Arte conceptual e performance.

Bloque 6. Metodoloxías e estratexias.

• *Metodoloxías de estudo das formas, as funcións e os significados asociados aos movementos e estilos artísticos, e de análise técnica e procedemental á obra de arte.*

• *A distribución de tarefas nos proxectos artísticos colectivos: criterios de selección a*

partir das habilidades requiridas.

• *Metodoloxía proxectual. Fases dos proxectos artísticos.*

• *Estratexias de selección de estilos, técnicas e linguaxes.*

• *Estratexias de avaliación das fases e os resultados de proxectos gráficos. O erro como oportunidade de mellora e de aprendizaxe.*

SOBRE A PROBA

A proba constará de **4 preguntas de resposta obrigatoria**:

1ª) Cuestión de 4 puntos. Análise completa e contextualizada.

A primeira cuestión é de carácter competencial e de reflexión. A partir da lectura dun texto e da análise dunha obra, o alumnado deberá responder a cuestións referidas ao momento histórico e artístico proposto.

Apartado a): a resposta pode ser aberta e incluirá aspectos máis xerais, e o apartado b): a resposta é máis concreta, referida a un autor determinado, cunha breve introdución sobre o movemento ao que pertence.

2ª) Cuestión de 2 puntos. Análise formal e estilística.

Análise sobre as características estilísticas e formais da primeira obra proposta. Mencionarase o movemento artístico ao que pertence e explicaranse as características propias do movemento que amosa a obra. Relacionarase coas obras doutros artistas do mesmo movemento.

3ª) Cuestión de 2 puntos. Análise formal e relacións con outros artistas.

Análise sobre as características estilísticas e formais da segunda obra proposta. Identificarase o movemento ao que pertence e explicaranse as características do movemento que se manifestan nela. Estableceranse relacións entre esta obra e outras obras ou autores, sinalando semellanzas e diferenzas.

4ª) Cuestión de 2 puntos. Reflexión transversal sobre unha das obras.

Reflexión sobre unha das obras propostas. Na resposta evitarase a mera descrición e faranse varias comparacións con autores de calquera disciplina ou época que respondan a unha proposta plástica e/ou creativa similar en termos conceptuais. Pode engadirse unha reflexión ou paralelismos con aspectos ou tendencias da actualidade.

Para calquera dúbida a dirección de correo é: aliste@uvigo.gal

Santiago de Compostela, 11 de setembro 2026.